

Το Δίκαστρο στην Φθιωτική Ιστορία

Η «Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Νομού Φθιώτιδος» επιμελήθηκε και κυκλοφόρησε φωτογραφικό άλμπουμ με τίτλο: ΚΑΣΤΡΑ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΑ ΤΗΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ, με ειδικό αφιέρωμα τριών σελίδων στο ΔΙΚΑΣΤΡΟ. Στον πρόλογο του αναφέρονται τα κάτωθι: «Τα ανθρώπινα έργα είναι οι καθρέφτες του πολιτισμού και αδιάφυστοι μάρτυρες του χθες. Η ιστορική γνώση, η παράδοση και οι γραπτές πηγές, επιβεβαιώνουν την συνέχεια, θωρακίζουν την Εθνική συνείδηση και σηματοδοτούν τη μελλοντική πορεία κάθε τόπου και λαού..

Ευχαριστούμε το Δήμο Λαμιέων για την ευγενική προσφορά.

Ν.Σ.

ΕΥΘΥΜΑ ΚΑΙ ΣΟΒΑΡΑ

Σε υπηρεσία επαρχιακού Δήμου, υπηρετούσε για πολλά χρόνια υπάλληλος του οποίου η ευσυνειδησία και αποδοτικότητα ήταν παραδειγματική. Με το πέρασμα του χρόνου παρουσίασε κάποιο πρόβλημα ακοής. Αυτό προβλημάτισε τον κ. Δήμαρχο και έφερε το θέμα στο Δημοτικό Συμβούλιο με το ερώτημα της συνταξιοδότησης γιατί δεν ανταποκρίνεται στις απαντήσεις του Δήμου κι αυτό με πόνο ψυχής από πλευράς Δημάρχου. Από τη δύσκολη θέση τον έβγαλε ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου με το σοφό επιχείρημα:

«Κύριε Δήμαρχε η "κώφωση" του υπαλλήλου θα έλεγα ότι αποτελεί την "χρυσή" ευκαιρία να τον τοποθετήσουμε στην υπηρεσία "παραπόνων" των Δημοτών μας και μάλιστα προϊστάμενο. Έτσι θα επιτύχουμε δυο σκοπούς εμείς μεν θάχουμε τα αφτιά μας "ήσυχα" και ο εν λόγω υπάλληλος θα παραμείνει "εν ενεργεία" για λόγους ευνοήτους».

Απόφαση: «Εγκρίνεται ομόφωνα» ... και όπως μολογείται με άριστα αποτελέσματα!

Ν.Σ.

1977 Στο Λάπατο και στη θέση «Λαμαρόγιαννος» σε εργασίες αναδάσωσης της περιοχής. (Δικαστριώτες και Περιβλεπτιώτες).

Στο μυστήριο του Γάμου

Μπροστά στον παπά στέκεται το ζευγάρι, ο άντρας κοντοσβόρηρος και λισβούτσικος ίσια που κρατιέται όρθιος και δίπλα του η νύφη ορθόκορμη και ψηλή σαν κυπαρίσσι.

Παρακολουθούν το διάβασμα των ευχών από τον ιερέα με προσοχή. τη στιγμή που ακούγονται τα λόγια: «Η δε γυνή ίνα φοβείται τον άντρα». Η νύφη αντιδρά ενώπιον όλων των παρακολουθούντων το Μυστήριο και λέει με τέμπο:

«Εγώ να φοβηθώ από τούτο εδώ το στόρ'σμα (υποκείμενο)»... κούνια που τον κούναγε τον έρμη τον σόγαμπρο.

Ας τελειώσει το Μυστήριο και θα δείτε τα «ημερνά του» (=έγγαμη ζωή). Αλίμονο για τον έρμη το γαμπρό... Όμως παρά τις φοβέρες η μετά το γάμο ζωή ήταν καλή και το αντρόγυνο συμπορεύτηκε αρμονικά για μια ολόκληρη ζωή γιατί: Ο άντρας έκανε «υπακοή» και η γυναίκα του διάβαζε τον «εξάψαλμο» από το πρωί μέχρι το βράδυ, σαν καρακάξα στο κλαρί.

Ν.Σ.

Το Παράπονο του Χωριού

Γράφει ο Ηλίας Σπυρόπουλος
Εκπαιδευτικός

Χωριό μου μελαγχόλησες το δείχνουν τα κλαδιά σου σαν φτάνε το φθινόπωρο, που φεύγουν τα παιδιά σου. Θα μείνεις πάλι μοναχό, όπως και τ' άλλα χρόνια θα σκεπαστούν οι δρόμοι σου απ' τα πολλά τα χιόνια. Άσχημα θα αισθάνεσαι μόνο στην παγωνιά σου, άδειο θα είσαι και βουβό μέσα στη μοναξιά σου. Όμως θα φτάσει πάλι η Άνοιξη τ' όμορφο καλοκαίρι, για σένα η λαχτάρα μας κοντά σου θα μας φέρει. Και πάλι τ' αηδονάκια σου γλυκά θα κελαηδάνε οι πέρδικες θα λούζονται, όπου νερά κυλάνε. Και οι ραχούλες γύρω σου ξανά θα πρασινίσουν οι δρόμοι και τα σπίτια σου με κόσμο θα γεμίσουν. Θ' ακούει ο γέρος πλάτανος καρδούλες να σκιρτάνε και κάτω από τον ίσκιο του νέοι να τραγουδάνε. Κράτησε την υπομονή γιατί οι καιροί περνάνε και θάρθουν πάλι στο χωριό όσοι σε αγαπάνε.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΡΟ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΔΙΚΑΣΤΡΙΩΤΩΝ

ΕΤΟΣ 13 • Α.Φ. 45 • ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ-ΜΑΡΤΙΟΣ 2010 • ΕΚΔΟΤΗΣ: ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΔΙΚΑΣΤΡΙΩΤΩΝ - ΠΟΝΤΟΥ 12 ΑΘΗΝΑ 115 28

Το Δίκαστρο

Γράφει ο Νίκος Σωτηρόπουλος

*Ξένη καλωσόρισε στο όμορφο χωριό μας
κόπασε και πέρασε από το φτωχικό μας.*

Μ' αυτά τα λόγια καλοδέχονται οι κάτοικοί του, τους επισκέπτες του χωριού τους. Αυτό το ιστορικό σε πνεύμα και αρχοντιά κεφαλοχώρι είναι χτισμένο αμφιθεατρικά σε υψόμετρο 850μ. στις πλαγιές της Όθρης και στις πολύρροες πηγές του Σπερχειού.

Φωτεινά δείγματα της παλαιάς ακμής και ενδαιμονίας οι πετρόχτιστες εκκλησίες και τα σπίτια από ντόπιους μαστόρους, τα οποία μαρτυρούν το βιοτικό και πολιτιστικό επίπεδο των κατοίκων του.

Σημαντική η συμβολή του Δικάστρου σ' όλους τους αγώνες του Έθνους. Πνευματικό και Θρησκευτικό κέντρο της περιοχής του Δήμου Τυμφρηστού και του Αρματολικίου των Αγράφων επί Τουρκοκρατίας ανέδειξε πολλές γενιές ηρώων και επιστημόνων, η αγάπη των οποίων για τη γενέθλια γη δεν έχει μέτρο σύγκρισης.

Ο χαρακτηρισμός από το Υπουργείο πολιτισμού και την αρχαιολογική Υπηρεσία των Κάστρων Τσοούκα και Κουτσονίκα ως χώρων μεγάλης Ιστορικής αξίας βεβαιώνει τον «λόγον το αληθές» και πιστοποιεί το ιστορικό του παρελθόν.

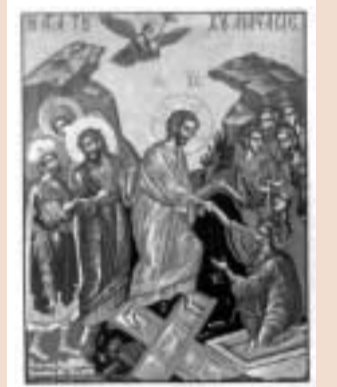
(Συνέχεια στη σελ. 7)

ΑΝΑΣΤΑΝΤΑ ΙΗΣΟΥ ΕΛΕΗΣΟΝ ΜΑΣ

Του καθηγητού Λάμπρου Κ. Γράββαλου

Ήλθανε και οι ημέρες του εφετινού Πάσχα. Ήλθανε όχι μόνο για να το ρίξουμε στο καλό φαγοπότι και την καλοπερασιά, γιατί δεν πρυτανεύουν μόνο αυτά στη ζωή μας, αλλά και για να στρέψουμε λίγο το μυαλό με ικεσία στον Πολύπαθο Αναστάνα Ιησού για τα ποικίλα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε, και την πνευματική μας κατάντια.

Αρρωσταίνει το παιδί μας, δεν πάνε καλά οι δουλειές μας, δυσκολευόμαστε να γεννήσουμε ένα ή και περισσότερα παιδιά, παντρευόμαστε και σε λίγο χωρίζουμε, μας απασχολούν οι σχέσεις με τους συγγενείς μας, με τους γείτονες, με τους συνανθρώπους μας, ακόμα και με τη γυναίκα μας, η τα παιδιά μας. **Με ένα λόγο, είμαστε όλοι τραυματισμένοι, άλλος λίγο, άλλος πολύ από την πολυκύμαντη ζωή που περνάμε.** Αρρωσταίνουμε σωματικά ή ψυχικά, τρέχουμε στου γιατρούς για θεραπεία, κλαίμε, πονάμε, χάνουμε την ψυχική μας υγεία και δεν προλαβαίνουμε να χτυπήσουμε την πόρτα των ψυχολόγων, των ψυχιάτρων, και οικογενειακών Συμβούλων. Λησμονούμε ότι ο άνθρωπος είναι διφυής. Μας ενδιαφέρει και φροντίζουμε περισσότερο για το σώμα και ελάχιστα για την ψυχή. **Υπερφηανεύομαστε για τη δόξα, τον πλούτο, ή τα αξιώματα που αποκτήσαμε, και ξεχνούμε «το γυμνό γεννηθήκαμε και γυμνοί θα εγκαταλείψουμε τα εγκόσμια».** Ζούμε σε μια εποχή που εκούσια ή ακούσια, βάζουμε το δακτυλάκι μας να καταστρέψουμε αυτό το ωραίο, το θαυμαστό, στην ομορφιά και στην αισιοδοξία της ζωής μας, που λέγεται οικογένεια. Ξεχνάμε ότι σε μια συγκροτημένη και με αρχές οικογένεια, καλλιεργείται η ευαισθησία, η αγάπη, η ειρήνη, η στοργή και το δέσιμο των ψυχών, απαραίτητα στοιχεία για τον επίγειο προορισμό του ανθρώπου. Εάν τα παιδιά μας, μεγαλώνανε σε τέτοιες οικογένειες δεν θα είχαμε σήμερα τις ληστείες, τα γκαζάκια, τους πορτοφολάδες και το απαίσιο τράβηγμα της σκανδάλης. Αποχαλινωθήκαμε και χωρίς καμία ντροπή θεωρούμε το γάμο, μια τιποτένια πράξη, μια συναλλαγή, ένα εμπόριο, μία εταιρεία η οποία εάν δεν μας αποδώσει το ποθούμενο, την διαλύουμε. **Η απερισκεψία είναι αυτή που καταστρέφει τις στράτες της ζωής μας και έπειτα ξεσπάμε με χυδαίες λέξεις προς το**

(Συνέχεια στη σελ. 7)

Γάμοι Δικαστριωτών-Αγιωργιτών

του **Λεωνίδα Ιωάννου Καρφή**

Στο βιβλίο με τίτλο: «Γενεαλογικοί Κλάδοι & Οικογένειες της τέως Κοινότητας Αγίου Γεωργίου Φθιώτιδας», ο συγγραφέας Ν. Αντωνόπουλος, αναφέρει, ονομαστικά, τις Δικαστριώτισσες και τους Δικαστριώτες (τα ονόματα κατά αλφαβητική σειρά των Αγιωργιτών), που παντρεύτηκαν, από τις αρχές του προηγούμενου αιώνα μέχρι σήμερα, Αγιωργίτες (Α) ή Αγιωργίτισσες (Β).

(Α) Παντρεύτηκαν Αγιωργίτες: η Ειρήνη Δ. Καρφή τον Ευάγγελο Γ. Αντωνόπουλο, η Παναγιώτα Α. Καλοτύχου τον Ιωάννη Β. Γόννη, η Ευαγγελία Ε. Κόρδα τον Κων/νο Ι. Θεοδοσόπουλο, η Ουρανία Ι. Χριστοπούλου τον Ευάγγελο Κ. Θεοδοσόπουλο, η Μαρία Μ. Γιαννάκη τον Ευάγγελο Κ. Θεοδοσόπουλο, η Γεωργία Γ. Κασιμίπρα τον Ευάγγελο Κ. Θεοδοσόπουλο ή Ζάρα, η Χρυσάνθη Ε. Χαμπέρη τον Γεώργιο Ι. Καραγιάννη.

Η Βασιλική Ι. Καρφή τον Χρήστο Ι. Καρκάνη, η Κωνσταντίνα Α. Καρφή τον Παναγιώτη Π. Καρφή, η Κυριακή Κ. Ζημιανίτη τον Γεώργιο Δ. Κατσαρή, η Αγορή Δ. Ρήγα τον Γεώργιο Δ. Μητσάκη, η Ειρήνη Δ. Κατσαρή τον Σπύρο Ν. Παπανικολάου, η Μαρία Β. Καρφή τον Δημήτριο Κ. Παπαχήστου, η Μαρία Γιαννάκη τον Δημήτριο Χ. Προβόπουλο, η Δήμητρα Γ. Γιαννάκη τον Κων/νο Δ. Μητσάκη, η Ειρήνη Δ. Κατσαρή τον Σπύρο Ν. Παπανικολάου.

Η Ξανθή Δ. Κατσαρή τον Γεώργιο Κ. Παπαχαράλαμπος, η Χαρίκλεια Η. Παπασταύρου τον Ευάγγελο Κ. Παπαχαράλαμπος, η Κωνσταντία Χ. Ξένου τον Χριστόφορο Κ. Παπαχήστου, η Αρετή Ι. Πιλάλη τον Δημήτριο Π. Προβόπουλο, η Λεμονιά Κόρδα τον Ιωάννη Υφαντή, η Πηνελόπη Α. Καρφή τον Παναγιώτη Β. Υφαντή, η Βασιλική Δ. Δημητρίου τον Σπύρο Δ. Τσιρώνη.

(Β) Παντρεύτηκαν Αγιωργίτισσες: ο Αθανάσιος Αρμακάς την Ευαγγελία Γ. Ευθυμίου, ο Σπύρος Β. Κασιμίπρας την Αγορή Δ. Γόννη, ο Σεραφεΐμ Ι. Κόρδας την Γεωργία Χ. Ριτσώνη, ο Βασίλειος Καλύτχος την Βασιλική Ι. Κότσαλου, ο Πέτρος Ι. Δημητρίου την Φωτεινή Α. Συλεούνη, ο Κων/νος Π. Λαΐτσας την Παναγιώτα Δ. Τόλια και ο Παναγιώτης Χ. Γεωργίου την Μαρία Γ. Τόλια.

Οι γάμοι Αγιωργιτών-Δικαστριωτών είναι 30 και αναλύονται ως εξής: 23 Δικαστριώτισσες και 7 Δικαστριώτες παντρεύτηκαν στον Αγιώργη. Κανένες Αγιωργίτης γαμπρός και καμία Αγιωργίτισσα νύφη δεν εγκαταστάθηκαν στο Δίκαστρο. Οι λόγοι είναι προφανείς. Ο Αγιώργης ήταν το εμπορικό κέντρο στην περιοχή Τυμφρηστού και η παντρεία στον Αγιώργη, σε αντιπαράθεση με το Δίκαστρο, ήταν μια «πολύ καλή τύχη».

ΑΠΑΝΘΙΣΜΑΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΠΟΙΗΣΗΣ

Η Δημοτική Ποίηση υπάρχει μέσα στη λαϊκή σκέψη, είναι η λαχτάρα της καρδιάς κάθε απλού ανθρώπου. Είναι το ερωτικό πάθος των νέων, το νανούρισμα του μωρού στο μπισίκι και το μοιρολόγι της χαροκαμένης μάνας.

Γενικά είναι η ζωντανή μήτρα του λαϊκού μας πολιτισμού. Είναι ένας αιώνιος ύμνος παρηγορίας στα χείλη κάθε ανθρώπου από την ώρα της γέννησής μέχρι το θάμπελό λιώγερμα της ζωής του όπως:

1)
*Για σένανε δροσούλα μου, για σένανε δροσιά μου
στη φυλακή με βάλανε και σε σκλαβιά μεγάλη
για δυο λογάκια πούπαμε και τάπες τ' αδελφού σου.
Τάχα θαρθεί κάποιος καιρός να βγω κι εγώ απ' το κάστρο
και θα σε κλέψω μια αυγή γυναίκα μ' να σε κάνω.*

2)
*Όλες οι νιες παντρεύονται και παίρνουν παλικάρια
κι εγώ η Γιαννούλα η όμορφη πήρα το μαραζιάρη
Του μαγειρεύω δε δειπνά, του στρώνω δεν κοιμάται
του τραγουδώ δε χαίρεται παλιά αναθυμάται.
Σήκω βερέμη μ' κάθισε όρθωσε το κορμί σου
άπλωσε τα ξεράδια σου και σαν λαγός κοιμήσου.*

3)
*Ένας κοντός κοντούτσικος έχει καλή γυναίκα
χαράτσι του εβάλανε οι προύχοντες του τόπου
χαράτσι για την όμορφη και για τα μαύρα μάτια
παίρνει νιός την όμορφη και πάει να την πωλήσει.
Πόσο κοντέ μ' την όμορφη και την περδικομάτα
Χίλια φλουριά ή όμορφη και δυο τα μαύρα μάτια
και το λιγνό της το κορμί εξαγορασμό δεν έχει.*

4)
*Τα μάτια σου τα όμορφα δεν τάχει κάνει μάνα
Άγγελιο τα ταιριάζανε με το Θεό αντάμα
κι 'γω για μαύρα μάτια χάνομαι για γαλανά πεθαίνω
και για τα χείλη σου τα δυο στον Άδη κατεβαίνω.*

Ν.Σ.

Ο γάμος, εκ παλαιωτάτων... στο Δίκαστρο (Ζημιανή)

Του **Λεωνίδα Ιωάννου Καρφή**
Αντιστρατήγου ε.α.

Γάμος, θεσμός, σκοπός

Γάμος, η ένωση και η συμβίωση δύο ετερόφυλων προσώπων. Δια μέσου των αιώνων ο γάμος έγινε θεσμός θεάρεστος και τίμιος και για την Εκκλησία Θεοσύστατος και Μυστήριο Μέγα. Συστήθηκε από το Θεό με την δημιουργία των πρωτοπλάστων. Μεταδίδει μυστηριωδώς στους νεόνυμφους τις ειδικές δωρεές της θείας χάριτος.

Ο γάμος προέκυψε από τις αδήριτες φυσιολογικές και κοινωνικές ανάγκες του ανθρώπου και σκοπός του ήταν η δημιουργία οικογένειας και η απόκτηση παιδιών (σύμπληξη οικογένειας, απόκτηση τέκνων), για να έχουν οι γονείς στήριγμα και περίθαλψη στα γηρατιά τους και τα εν τοις κηδείαις νομιζόμενα και για να αφήσουν κληρονόμους του ονόματος και της περιουσίας τους.⁽¹⁾

Η Εκκλησία έδωσε μια ανώτερη, πνευματική και ηθική, υπόσταση στο γάμο. Καθόρισε την ιερολογία του, την ευλογία του από το Θεό και όρισε ως σκοπό του, εκτός από την απόκτηση παιδιών, και την εξύψωση και εξυγιάνση της ένωσης και συμβίωσης των δύο ετερόφυλων προσώπων και την πνευματική και ηθική τελείωση της οικογένειάς τους.⁽²⁾

Γάμος, θυσίες, ιερολογία

Οι μελλόνυμφοι πάντοτε επιζητούσαν την βοήθεια και την εύνοια των Θεών, για να στερεώσει ο γάμος, να ευτυχήσει η οικογένεια. Στην αρχαιότητα, προ του γάμου, πήγαιναν στους ιερούς χώρους, όπου προσέφεραν θυσίες στους Θεούς, προστάτες του γάμου και της οικογένειας, στον Δία, στην Ήρα, στην Αρτέμιδα (έθυον τοις γαμηλίοις θεοίς, ίδια τω Δί τω τελείω, τη Ήρα τη τελεία, τη Αρτέμιδι τη ευκλεία).⁽³⁾

Από το τέλος του 7ου μ.Χ. αιώνα, επί Αυτοκράτορα του Βυζαντίου Λέοντος ΣΤ΄ Σοφού, οι γάμοι άρχισαν να τελούνται εν τη Εκκλησία, ένθα ο ιερεύς, τελών την Ακολουθία του Θείου Μυστηρίου του γάμου, στεφανοί τους νεόνυμφους (Κώδικας Νεαρῶν). Έκτοτε νόμιμος, υποστατός, αποδεκτός είναι μόνον ο γάμος ο υπό της Εκκλησίας ευλογούμενος.⁽⁴⁾

Γάμος, αρχές, αξίες, έθιμα

Ο γάμος αποτελεί οπουδαιότατο σταθμό για τη ζωή του ανθρώπου, την οικογένεια, την κοινωνία. Εκ παλαιωτάτων, αναπτύχθηκε περί τον γάμο ένα ολόκληρο «Σύστημα αρχών, αξιών, ηθών και εθίμων», που καθόριζε τις προϋποθέσεις και τις εγγυήσεις, για να καταστεί ο γάμος αίσιος, χαρούμενο γεγονός, και η οικογένεια ευτυχής.⁽⁵⁾ Το σύστημα αυτό διατηρήθηκε αναλλοίωτο μέχρι και τους νεότερους χρόνους. Οι νέες κοινωνικές συνθήκες, ο σύγχρονος αστικός τρόπος της ζωής, περιόρισαν σημαντικά ή και εξάλειψαν πολλές από τις παραδοσιακές αρχές, αξίες, ήθη και έθιμα του γάμου.

Σύστημα αρχών και αξιών

Οι νέοι και οι νέες έρχονταν εις κοινωνία γάμου, ότε εις την ακμαία και εράσμιον ηλικίαν εγίνοντο και μετά γνώμης και συναινέσεως των γονέων.⁽⁶⁾ Ο πατέρας κυρίως μεριμνούσε και φρόντιζε, προς μεν την θυγατέρα να δώσει άνδρα καλό και χρηστό και δυνάμενο να θρέψει την γυναίκα αυτού, προς δε τον υιό να δώσει γυναίκα καλή και χρηστή.⁽⁷⁾ Ο Πλούταρχος, από τον 2ο π.Χ. αιώνα, συνηθούσε στους γονείς να εγγυώνται στους υιούς γυναίκες, μήτε ευγενεστέρας πολλώ, μήτε πλουσιωτέρας, γιατί ως καλώς γνώριζαν εκ της πείρας, πολλά άτοπα προέρχονται εξ ανίσαν και ανομοίων γάμων.

Ο γάμος προέρχονταν συνηθως από συνοικέσιο και σπάνια έξ' έρωτος. Ενίστο συνέβαινε ο νέος και η νέα, να ίδωσιν αλλήλους ή εις την κρήνην ή εις το φρέαρ, εξ' ών η νέα εγμίξει

την εαυτής στάμναν ή εν εορταίς και πανηγύρεσιν, ένθα και νέοι και νέα αναμίξι συνεόρταζον και συνευθύμουν και εκ των προς αλλήλους βλεμμάτων γεγνάτο έρωσ εν αυτοίς.⁽⁸⁾ Οι Δωριείς, που ήλθαν τον 11ο π.Χ. αιώνα στην περιοχή Τυμφρηστού συνήθιζαν, να κλέβουν τις γυναίκες, (να αρπάξωσι τας παρθένους και συνοικήσαντες μετ' αυτών χρόνον τινά, ελάμβανον είτα συζύγους).⁽⁹⁾

Οι γάμοι τελούνταν εν μηνί Γαμηλιώνι, (τέλος Ιανουαρίου, αρχές Φεβρουαρίου) και σε καιρό αίθριο και με πανσέληνο (εν καιρώ ευιδώ και πανσελήνω).⁽¹⁰⁾ Οι γονείς έδιδαν στις θυγατέρες προίκα αποτελούμενη εκ κτημάτων, προβάτων, θρεμμάτων, σκευών και φορεμάτων. Ο γάμος ομολογείτο δι' αρραβώνος, καθ' όν δεν εσυγχωρείτο εις τον μνηστήρα να συνομιλή μετά της μνηστής, εί μη πολλά σπανίως και αεί ενώπιον των γονέων ή συγγενών αυτής. Οι γονείς συνήθιζαν να μην δίδουν τις θυγατέρες προς άνδρες εξ άλλης πόλεως, ούς και ξένους απεκάλούν, απεστρέφοντο δε τας μετ' αλλοδαπών ανδρών συζεύξει (γάμος).⁽¹¹⁾

Οι σύζυγοι επιδείκνυαν αμοιβαία αγάπη, φιλία, ομοψυχία, αλληλοβοήθεια (διέζων ομοφρονούντες, φιλούμενοι, βοηθούντες, καθιστώντες τίμιον, ευφρόνησιν τον βίον)⁽¹²⁾ και απέφευγαν τα διαζύγια (ουδέν δε άλλο γίνεται εις αμφοτέρους πικρότερον ή ο απ' αλλήλων χωρισμός).⁽¹³⁾ Ο άνδρας πρόσεχε

(εκ παντός τρόπου εφυλάσσετο) να μη φερθεί άσχημα προς την γυναίκα του, γιατί οι συμπεριφορές αυτές ήταν έργα δούλων και όχι ελευθέρων ανθρώπων. Οι σώφρονες γυναίκες απολάμβαναν τιμής και ήταν σεβαστές από όλους τους άλλους άνδρες (ηυλαβούντο και επιμύοντο και υπό των άλλων ανδρών).

Ο Αχιλλέας, βασιλιάς της Φθίας, επαινούσε τους συνετούς και λογικούς άνδρες, που αγαπούσαν τις γυναίκες τους (επήνε τον άνδρα, όστις αγαθός και εχέφρων την αυτού φιλεί και κήδετα γυναίκα)⁽¹⁴⁾ και ο Οδυσσεάς είχε στο νού και στην καρδιά του την πατρίδα του και την Πηνελόπη (εις ουδέν ελογίζετο, διότι τον νούν και την καρδιάν κατείχεν η Πατρίς και η Πηνελόπη).⁽¹⁵⁾

Σύστημα ηθών και εθίμων

Οι προ του γάμου τελετές, καθώς και οι πομπές και οι τελετές κατά και μετά το γάμο, ήταν τα κυριότερα γαμηλία ήθη και έθιμα, που διαρκούσαν επί μια σχεδόν εβδομάδα και τηρούνταν αναλλοίωτα, κυρίως στα χωριά, σε όλους τους γάμους, δια μέσου των αιώνων και μέχρι και τα μέσα του προηγούμενου αιώνα. Ήταν τελετές συμβολικές, πανηγυρικές, γιορταστικές, που έδιναν στο γάμο δημόσιο και επίσημο χαρακτήρα και προσδιόριζαν, χωρίζαν, τη ζωή των νεόνυμφων σε δύο περιόδους, την προ και την μετά το γάμο.⁽¹⁶⁾

Δίκαστρο, σύστημα αρχών

Τα υπολείμματα αρχαίου τοίχου, στα θεμέλια της εκκλησίας της Παναγίας, νότια της πόλης-ακρόπολης κορφή-Τσοούκα, επιμαρτυρούν την ύπαρξη, μέχρι το 1450, ιερού, πιθανόν, της θεάς Ήρας, προστάτιδας του γάμου και της οικογένειας, όπου οι μελλόνυμφοι του Δικαστρου προσέφεραν θυσίες. Από το 1450 οι γάμοι άρχισαν να τελούνται στην εκκλησία της Παναγίας και από το 1498 στον Ι. Ν. Αγίου Γεωργίου.

Οι άνδρες, στο Δίκαστρο, παντρεύονταν όταν άρχιζαν να διακρίνονται ως κτίστες, γεωργοί ή τσέλιγκες, να γίνονται αξιαγάπητοι από τις γυναίκες και να έχουν ηλικία άνω των 21 ετών. Του γάμου προηγούνταν ο αρραβώνας. Από το 1450 ο

(Συνέχεια στη σελ. 6)

Βιβλιοπαρουσίαση

Από τον **Βασίλη Κ. Καρφή και τη σύζυγό του Μαρία Ζιάκα-Καρφή καθηγητές Σωματικής Αγωγής κυκλοφόρησε το βιβλίο με τίτλο: Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΣ ΧΟΡΟΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**. Στο βιβλίο καταγράφονται και αναλύονται αντιπροσωπευτικοί χοροί απ' όλα τα διαμερίσματα της χώρας μας, επιλεγμένα με διδακτικά κριτήρια και σε συνάρτηση με το αναλυτικό πρόγραμμα Α΄-θμιας και Β΄-θμιας Εκπαίδευσης.

Στο βιβλίο καταγράφονται και αναλύονται με λεπτομερειακή περιγραφή οι επιμέρους χορευτικές κινήσεις.

Ακόμη συνοδεύεται από CD με τα ανάλογα τραγούδια και αποσκοπεί στη συνέχιση και διάσωση της μουσικοχορευτικής παράδοσης και στην καλλιέργεια της Ελληνικής πολιτιστικής συνείδησης.

Σκοπός της έκδοσης είναι να αναδειχθεί η ποικιλία και πολυμορφία των τραγουδιών του Ελληνικού χώρου με τα ιδιαίτερα κατά τόπους γνωρίσματα.

Η εφημερίδα μας συγχαίρει τους συγγραφείς και τους εύχεται συνέχιση των πνευματικών τους δραστηριοτήτων.

Ν.Σ.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις

Ο Ιωάννης Π. Δημητρίου και η σύζυγός του Όλγα απέκτησαν στη Γερμανία υγιέστατο αγοράκι. Να τους ζήσει.

Αρραβώνες

Ο Μάριος Π. Καρακώστας και η Νικολέτα Γιαννακοπούλου έδωσαν αμοιβαία υπόσχεση γάμου. Συγχαρητήρια.

Θάνατοι

Απεβίωσαν οι κάτωθι συγχωριανοί μας. Στις 24-12-2009 η Βασιλική Θωμά Δημητρίου και ετάφη στη Ροδίτσα Λαμίας. Στις 9-1-2010 η Μαρία Ηλία Γιαννακάκη και ετάφη στο Δίκαστρο. Στις 11-1-2010 η Σταυρούλα Ανδρέα Καρφή και ετάφη στο Δίκαστρο. Η Μαρίκα Φωτοπούλου (πεθερά της Μαρίας Ι. Παπαδημητρίου) και ετάφη στην Αθήνα.

Στους οικείους των αποβιωσάντων θερμά συλλυπητήρια.

Θερμή παράκληση

Ενημερώστε την Εφημερίδα μας για τις επιτυχίες και διακρίσεις των παιδιών σας για να γίνει κοινωδός κάθε ευγενούς προσόδου αυτών.

ΕΝΙΣΧΥΣΑΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ

Γράββαλος Κων.10 €
Πιλάλης Λαμ.10 €
Καρφής Σερ.10 €
Γιαννακάκης Γρηγ.10 €

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Ο Τάκης Βλαχοπάνος, Μαθηματικός-Δντής ΔΕΗ και η Αλεξάνδρα Αρχιμανδρίτη-Βλαχοπάνου, Φιλολόγος-Γυμνασιάρχης, από το Κομπότι Άρτας, προσέφεραν υπέρ της Εφημερίδας «ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΡΟ» το ποσό των 50 ευρώ.

Η Γιώλια Χατζηχαλαράμπος, Κοινωνιολόγος, από την Λευκωσία Κύπρου, προσέφερε υπέρ της Εφημερίδας «ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΡΟ» το ποσό των 50 ευρώ.

Συνδρομές Προσφορές

Στον ταμία του Συλλόγου
κ. Γεώργιο Γιαννακόπουλο
Πόντου 12 Αθήνα
τ.κ. 11528

Αφιέρωμα μνήμης Στον Γιάννη Π. Γιαννακόπουλο

Γραφεί ο Γιάννης Χρ. Παπαδημητρίου
Νομικός-Ιεροψάλτης

Με βαθιά συγκίνηση αποχαιρετήσαμε οριστικά προ δωδεκαετίας τον «πεφιλημένο» πρωτοξάδελφο Γιάννη Π. Γιαννακόπουλο, αγαπητό τέκνο της ευρύτερης Δικαστιώτης Κοινωνίας.

Ο Γιάννης γεννήθηκε στα Τριкала όπου υπηρετούσε ως Δασονόμος ο Πατέρας τον Παναγιώτης Γιαννακόπουλος. Εκεί περάτωσε τις σπουδές του σε Δημοτικό και Γυμνάσιο και στη συνέχεια εισήχθη στη Νομική σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Περαιτώντας τις σπουδές του διορίστηκε και υπηρέτησε ως υψηλόβαθμο στέλεχος στην Οικονομική Εφορεία. Διακρίθηκε δια τον ζήλον και την ενσυνειδησία του ως προς την προάσπιση του Δημοσίου συμφέροντος.

Εντύχησε να συμπορευτεί για μια ολόκληρη ζωή με την σύζυγό του Μαρία. Απέκτησε δύο γιούς τον Παναγιώτη δικηγόρο και τον Αλέξανδρο ο χαμός του οποίου από τροχαίο στο άνθος της ηλικίας του καταλύτησε τους γονείς του.

Τον αιώνηστο εξάδελφο Γιάννη κοσμούσαν σπάνιες αρετές όπως η καλοσύνη, η ευγένεια της ψυχής και η φιλοξενία.

Η πόρτα του σπιτιού του ήταν πάντα ανοικτή και η προθυμία για εξυπηρέτηση σε νομικά θέματα παραδειγματική.

Στη μνήμη μας παραμένει ζωνχή η ήρεμη μορφή του, ο πλατύ χαμόγελο και ο πλούσιος συναισθηματικός του κόσμος.

Όμως: «Αλλαι αι βουλαί των ανθρώπων... άλλα ο Θεός κελεύει»

Η κοινή μοίρα των θνητών επισημαίνεται με τα λόγια της θρησκείας μας: «Ουκ έχομεν ώδε μένουσαν πόλιν, αλλά την μέλλουσαν επιζητούμεν».

Αιώνηστε Γιάννη παρακαλούμε τον Σωτήρα και Κύριό μας όπως κατατάξει την ψυχή σου «εν τόπω χλοερά. Ένθα ουκ έστι πόνος, ου λύπη, ου στεναγμός αλλά ζωή ατελεύτητος». Αιωνία η μνήμη σου.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΡΟ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

http://dikastro.8m.com
http://dikastro.wordpress.com
http://users.sch.gr/icelamia

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΡΟ ΣΤΟ FACEBOOK
Πληκτρολογούμε dikastro fthiotidas

Επιτυχία

• Η Γεωργία Π. Καρακώστα περατώσασα το στάδιο εκπαίδευσής της στην Αστυνομία ορκίστηκε και ανέλαβε υπηρεσία.

Καλή σταδιοδρομία.

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΗ

Το άρθρο, με τίτλο Μαστόροι και Κτίστες, στο Δίκαστρο, που δημοσιεύτηκε, στο προηγούμενο φύλλο της Εφημερίδας, «ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΡΟ», αναφέρονταν στους Μαστόρους και Κτίστες του Δικαστρού, οι οποίοι δεν ζουν σήμερα και ήταν αφιερωμένο στην ιερή μνήμη τους.

Το Δίκαστρο

Τριμηνιαία ενημερωτική έκδοση του Συλλόγου των απανταχού Δικαστριωτών

ΚΩΔΙΚΟΣ: 6558

Εκδότης:

Σύλλογος απανταχού Δικαστριωτών
ΠΟΝΤΟΥ 12 ΑΘΗΝΑ - Τ.Κ.115 28

Υπεύθυνος:

Πέτρος Κ. Κόρδας
Τηλ.: 210 7489238

Συντακτική Επιτροπή:

Λάμπρος Κ. Γράββαλος 22 310 50226
Γεώργιος Ηλ. Ζημιανίτης
Λεωνίδας Ι. Καρφής 210 9343162
Νικ. Γ. Σωτηρόπουλος 22 310 31596

Για τυχόν ανακρίβεις, εσκεμμένες ή μη, πληροφορίες δημοσιευμάτων ή για αντιδισονολογική συμπεριφορά κλπ. την ευθύνη φέρει εξολοκλήρου ο συγγραφέας του άρθρου.

Δημιουργία
Εκτύπωση
γραφικές
ΤΕΧΝΕΣ
ΜΠΕΛΛΗΣ
ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΙΔΗ 3 ΛΑΜΙΑ
Τηλ. & fax: 22 310 46619
e-mail: bellisk@otenet.gr

Το Δίκαστρο

(Συνέχεια από τη σελ. 1)

Στην ανύψωση του πνευματικού επιπέδου των κατοίκων συνέβαλε και συμβάλλει σημαντικά το ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ του ΜΟΥΣΕΙΟΥ, το οποίο ίδρυσαν οι κάτοικοι με τη φροντίδα του Πολιτιστικού Συλλόγου των Απανταχού Δικαστριωτών και του Δήμου Αγίου Γεωργίου.

Το Μουσείο αυτό φιλοξενεί ευρήματα ιστορικής αναφοράς και έργα λαϊκής τέχνης.

Ονομαστά τα Δικαστριώτικα «Ανταμώματα» κατά το μήνα Αύγουστο και οι άλλες εορταστικές - πανηγυρικές εκδηλώσεις κατά τις οποίες αναβιώνονται τα γραφικά έθιμα του χωριού και δίδεται η ευκαιρία της σύσφιξης και ανανέωσης των οικογενειακών και φιλικών δεσμών με ιδιαίτερο βάρος (στην Αλληλογνωριμία των νέων και τη διαπαιδαγώγησή τους με τα ιδανικά και τις αρετές των προγόνων, οι οποίοι οραματίστηκαν, διεκόνισαν και παρέδωσαν σ' όλους ως ιερή παρακαταθήκη ένα εθιμικό δίκαιο ζωής αξιοσεβασμού όπως το εκφράζουν οι στίχοι το ποιητή και το τραγουδούν οι μανάδες στις κούνιες των παιδιών τους. «Μάνα, πατέρας και παιδιά, σαν ένα σώμα

μα καρδιά

Αγία Τριάδα μες στην πλάση, που όλους τους έχει αγκαλιάσει.

Η Εφημερίδα μας εύχεται σ' όλους σας

Καλή Ανάσταση και Χρόνια Πολλά!

Ευλογημένα νιάτα και καλά γεράματα είναι η καλύτερη ευχή στο Δίκαστρο.

ΑΝΑΣΤΑΝΤΑ ΙΗΣΟΥ ΕΛΕΗΣΟΝ ΜΑΣ

(Συνέχεια από τη σελ. 1)

Θείο, λες και μας ώθησε ο Χριστός σ' αυτή την κατάσταση. Ξεχνούμε ότι ο Χριστός είναι ο πνευματικός πατέρας μας που μας αγκαλιάζει, είναι ο φίλος που ελευθερώνει, και ο αδελφός μας που συγχωρεί.

Τι το σημαντικότερο από το να βλέπει ο Ιησούς μία πορεία που να μην πέφτουμε, που να μη λειώνουμε, που να μη στενοχωριόμαστε και να μη θλιβόμαστε;

Ξεχνούμε, ή δεν το βλέπουμε ότι η Εκκλησία μας είναι ένας «Θεοκέντρωτος Οργανισμός», που δέχεται στην αγκαλιά της με πολλή κατανόηση τα άμεσα καθημερινά μας προβλήματα, και επιθυμεί να βοηθήσει ουσιαστικά τον καθενα μας. Δεν είναι το δικαστήριο που εκδίδει δικαστικές αποφάσεις, ή Εισαγγελέας που ελέγχει. Και αυτό για μας είναι σημαντικό, όχι για να αλλάξουμε συμπεριφορά με το ζόρι έναντι αυτών που πιστεύουμε, αλλά, για να αποκτήσουμε την βαθύτερη αντίληψη των πραγμάτων, γιατί η πραγματικότητα δεν είναι τα πάθη μας και η αδυναμία μας. Όχι. Αυτά αποτελούν μια νοσηρή πραγματικότητα. Ας θυμηθούμε το «Άσωτο υιό», τον Απόστολο Πέτρο, που προς στιγμή δειλίασε και αρνήθηκε το Χριστό, τον Απ. Παύλο που πρωύτερα ήταν ο φοβερός διώκτης των Χριστιανών, τον Ζαχαίο που ανέβηκε επάνω στο δέντρο για να δει το Χριστό που παραδέχθηκε όλα τα σφάλματά του, και στο τέλος ομολογεί, «ει νινός ηδικησα αποδίδωμι εις τετραπλούν». Έως τότε ζούσε τη νοσηρή πραγματικότητα, ενώ με τη Θεϊκή παρουσία και μόνο του Χριστού, μετανοεί και εκφράζει τη θέλησή του να ανταποδώσει.

Εμείς για να ζήσουμε σ' ένα γνήσιο και καθαρό σε ανθρωπινά περιβάλλον, δεν πρέπει ποτέ να αφήνουμε να μας επηρεάζει το σατανικό πνεύμα, που σαν σκοπό έχει την συντριβή και διάλυση των ήσυχων ανθρωπίνων κοινωνιών. Εμείς έχουμε τον Αναστάντα Ιησού που μας φωνάζει: «Εγώ σας αγάπησα ώστε τον εαυτό μου έδωσα επάνω στο Σταυρό. Εγώ είμαι ο πατέρας, ο αδελφός, η τροφή, ο θεμέλιος λίθος, το σπίτι σας και ό,τι δήποτε Εγώ. Εγώ είμαι ο φτωχός και αλήτης για σένα. Τα πάντα για σένα».

Ο Πασκάλ έλεγε: «Στο Χριστό βρίσκεται όλη η ευτυχία μας, η αρετή μας, η ζωή μας, η ελπίδα μας. Έξω από το Χριστό υπάρχει η κακία, η δυστυχία, το σκοτάδι και η απελπισία». Ο δε Ντοστογιέφσκι έλεγε: «Εάν υπάρχουν άνθρωποι που θα με πείσουν ότι ο Χριστός δεν έχει καμία σχέση με την αλήθεια, κι ότι η αλήθεια δεν έχει σχέση με το Ιησού, εγώ θα προτιμήσω να είμαι με το Χριστό, και ας μην είμαι με την αλήθεια».

Εμείς γιατί δεν Τον πλησιάζουμε να Τον αισθανθούμε όσο και όπως πρέπει, να γίνουμε πιστοί τηρητές της ηθικής Του και εφαρμοστές των λεγομένων Του.

Εμείς Τον έχουμε ανάγκη, και πρέπει σαν ικέτες με ταπεινότητα να Τον παρακαλούμε: *Ιησού Χριστέ ελέησόν μας και σώσε μας, γιατί το ολισθημά μας είναι μεγάλο, και κινδυνεύουμε να χάσουμε την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και να εισέλθουμε στην κοινωνία των άλογων ζώων!!*

Σκεφθήκαμε καμία φορά αν δεν ανανήψουμε τι μας περιμένει;

Έως πότε θα περπατούμε με συντροφιά, το φόβο, το κλέψιμο, τη ληστεία και το δάκτυλο στην σκανδάλη;

Ο γάμος, εκ παλαιωτάτων... στο Δίκαστρο (Ζημιανή)

(Συνέχεια στη σελ. 5)

αρραβώνας (αρραβωνιάσματα ή τελειώματα) γίνονταν το Σάββατο βράδι και ομολογούνταν την επόμενη μέρα, την Κυριακή, με τον εκκλησιασμό. Υπήρχε και μια συνήθεια, τα παιδιά (αγόρια) να αρραβωνιάζονται προ της αναχώρησής τους προς κατάταξη στον στρατό, για να έχουν στο νού και στην καρδιά τους, το Δίκαστρο και την αρραβωνιαστικά τους.

Ο γάμος προέρχονταν συνήθως από συνοικέσιο ή έρωτα. Οι βρύσες Ξή, Βρυσχώρα και Γλιούμπου και τα πανηγύρια του Αγιωργίου και του Αιλιός ήταν οι τόποι, όπου οι νέοι και οι νέες χόρευαν και γλεντούσαν και εκ των προς άλλους βλεμμάτων εγεννάντο ο έρωσ. Ο γάμος, στο Δίκαστρο, ήταν αδιάλυτος, το διαζύγιο αδιανόητο. Κλοπές γυναικών από έρωτα γίνονταν μέχρι και τον προηγούμενο αιώνα.

Οι νέες απέφευγαν να παντρευτούν σε άλλο χωριό. Για μια περίοδο, από τις αρχές μέχρι το τέλος του 18ου αιώνα, οι γάμοι στο Δίκαστρο με γυναίκες από άλλο χωριό (Ξεχώρι) ήταν απαγορευτικοί, για να προληφθεί και να αποφευχθεί η μετάδοση των θανατικών, όπως ονομάστηκαν, οι επιδημίες της βλογιάς και της πανούκλας, που είχαν τότε ξεκληρίσει πολλές οικογένειες στα χωριά περιοχής Τυμφρηστού.

Δίκαστρο, σύστημα εθίμων

Από τα πολλά, ήθη και έθιμα του γάμου, στο Δίκαστρο, δυο περιστατικά εθίμων, έμειναν ανεξίτηλα στη μνήμη μου, η μαρούδα και τα κλάματα. Θυμάμαι, την πλεκτή σχολική μαρούδα, που δώρισε και κρέμασε στο λαμό μου, κατά το έθιμο, η Θεϊά μου η Μαρία Γεωργίου Καρφή, όταν, ως πρώτο παιδί με γονείς εν ζωή, την υποδέχθηκα νύφη, μαζί με την γιαγιά μου Ολυμπία, στην αυλόπορτα του σπιτιού.

Θυμάμαι τα κλάματα, σε γάμο στο Δίκαστρο, όταν η νύφη, που παντρεύτηκε σε Ξεχώρι, αποχαιρετούσε, κατά το έθιμο, τους συγγενείς της, πριν κινήσει για το χωριό του γαμπρού και οι καλεσμένοι τραγουδούσαν: «Θα φύγω μάνα μ' και μην κλαίς, μον' δός μου την ευχή σου» και, ενώ η νύφη αποχαιρετούσε τη μάνα της, συνέχιζαν: «Με την ευχή μ' παιδάκι μ' και η Παναγιά με σένα», και κατέληγαν: «Σ' αφήνω γειά, μανούλα μ, και γώ τώρα, φεύγω».

Το τραγούδι αυτό επαναλαμβάνονταν, με ανάλογη προσαρμογή ως προς τα ονόματα, όταν η νύφη πήγαινε και αποχαιρετούσε, με τη σειρά, τον πατέρα της, τα αδέρφια της και τις γειτόνισσές της. Ήταν τόσο συνταρακτική η συγκίνηση και τόσο τα κλάματα των συγγενών της νύφης, αλλά και όλων των συγγενικών, ώστε πολλοί τότε έλεγαν: ποτέ, παντρεία, σε Ξεχώρι.

Δίκαστρο, Βρύση Ξή

Στο Δίκαστρο υπήρχε ένα παλιό έθιμο του γάμου: να πηγαίνει η νύφη, μετά το γάμο, την Δευτέρα το πρωί, στη Βρύση και να γεμίζει με νερό τη στάμνα της, για να ζυμώσει στο νέο σπίτι της. Κατά την παράδοση: Μιά Δευτέρα πρωί πήγαν, από το Κοτρώνι, στη Βρύση Ξή, για να πάρουν νερό, εννιά νύφες. Ετυμολογικά, η ονομασία Ξή προέρχεται από τη λέξη Χρυσή (Χση Ξή), από το έθιμο, οι νύφες να χρυσώνουν, την Δευτέρα το πρωί, την κούπα της, με χρυσά νομίσματα.

(1) Θ. Βενιζέλου, ιδ. Βίος Αρχ. Ελλ. (2) Νεαράι, Κώδ Βυζ. (3) Αριστ. Πολ. (4) Πλουτ 15. (5) Οδ Ζ182. (6) Ιλ ζ 429. (7) Ιλ Ζ 429.

Βρύση Ξή

Υποκρισία και υποκριτές

Γράφει: ο Γιάννης Παπαχαράλαμπος
Διοπότημος

Το κυριότερο μάθημα που διδάσκονται οι μαθητές σχολών θεάτρου και κινηματογράφου είναι η υποκριτική τέχνη. Αυτή θα δώσει στους μελλοντικούς ηθοποιούς τη δυνατότητα να διακριθούν και να διαπρέψουν στο θέατρο και τον κινηματογράφο. Οι άριστοι στο μάθημα αυτό είναι οι πρωταγωνιστές, οι δημοφιλείς και αγαπημένοι των ανθρώπων που παρακολουθούν θέατρο και κινηματογράφο. Υποκρίνομαι σημαίνει για μεν το θέατρο υποδύομαι κάποιο ρόλο, γενικότερα όμως σημαίνει ότι προσποιούμαι κάνω τάχα κάτι άλλο απ' αυτό που πραγματικά είμαι. Η υποκρισία λοιπόν είναι η απόκρυψη των αληθινών αισθημάτων, προσποίηση, πλαστή εμφάνιση αρετής, καλοσύνης, σεμνότητας.

Αυτό δεν κάνουν οι ηθοποιοί; Εμφανίζουν ανθρώπινους τύπους που καμιά σχέση δεν έχουν με το πραγματικό πρόσωπο και οντότητα. Βλέπουμε στον κινηματογράφο ηθοποιούς που καθιερώθηκαν ως αγαθοί, καλόκαρδοι και άλλους ως κακοί και ανάποδους, ως κουτσομπόληδες, σπιούνους, προδότες, αλήτες, κλέφτες κ.λπ.

Οι ανθρώπινες κοινωνίες μικρές ή μεγάλες έχουν πολλούς υποκριτές και ας μην φοίτησαν σε καμιά σχολή, είναι γεννημένοι έτσι. Απ' τους υποκριτές πρέπει να φυλαγόμαστε, αν και είναι δύσκολο, γιατί αυτοί άλλα μας λείει το στόμα τους και άλλα η καρδιά τους. Ο Χριστός τους υποκριτές τους παρομοίωσε με φαρμακερά φάρμακα (γεννήματα εχιδνών τους ονομάζει) που ανά πάσα στιγμή είναι έτοιμοι να εξαπολύσουν το δηλητήριο τους προκειμένου να πετύχουν τους άνομους σκοπούς τους.

Για να γράψω τις σημερινές μου σκέψεις πήρα αφορμή από ένα ευαγγελικό ανάγνωσμα. Να, τι λέει το Ευαγγέλιο.

Κάποιο Σάββατο, ημέρα αργίας για τους Ιουδαίους, ο Χριστός θεράπευσε μια άρρωστη γυναίκα, η οποία επί 18 ολόκληρα χρόνια έπασχε, αν και ξόδεψε όλη τη την περιουσία στους γιατρούς, όμως υγεία δε βρήκε. Όταν είδαν τη θεραπεία οι Γραμματείς και Φαρισαίοι, τον κατηγορήσαν ότι καταλύει (δε σέβεται) την αργία του Σαββάτου και δε σέβεται το Μωσαϊκό νόμο. Αυτοί, οι Γραμματείς και οι Φαρισαίοι, περιράχτηκαν γιατί όλοι οι παρευρισκόμενοι θαύμασαν τη δύναμη του Χριστού και αυτό ήταν που τους ενόχλησε και όχι ότι ήταν αργειά. Τότε ο Χριστός τους είπε: Το Σάββατο δεν πηγαίνετε να ταΐσετε και να ποτίσετε τα ζώα σας; Η γυναίκα αυτή είναι παιδί του Θεού, γιατί, λοιπόν, να μη δεχτεί την ευλογία του Θεού; Η υποκρισία των Φαρισαίων δεν έχει όρια. Ξέρετε ότι κατά την περίοδο της νηστείας οι Φαρισαίοι, για να δείξουν ότι νηστεύουν και υποφέρουν, έπλυναν το πρόσωπό τους με χαμομήλι για να φαίνονται χλωμοί, τάχα απ' τη νηστεία.

Και οι κόλακες είναι υποκριτές απέναντι σ' αυτούς που υπηρετούν και γι' αυτό τους κολακεύουν, ενώ πίσω άλλα κάνουν και άλλα έχουν στο μυαλό τους.

Ο φιλόσοφος Αντισθένης έλεγε: Είναι καλύτερα να πέσεις σε κόρακες παρά σε κόλακες. Οι κόρακες κατασπαράζουν νεκρούς, ενώ οι κόλακες κατασπαράζουν ζωντανούς.

Υποκριτές υπάρχουν και στο ζωικό βασίλειο. Λένε ότι ο κροκόδειλος προσποιείται ότι κλαίει και χύνει δάκρυα προκειμένου να ξεγελάσει το θύμα του. Είδατε τι λέμε για το σκυλί που τρώει κρυφά; Κάνει ότι δεν θα επιτεθεί, αλλά ξαφνικά ορμάει.

Φίλοι μου. Στην προσευχή μας ας ζητάμε απ' το Θεό να μας προφυλάσσει απ' τους επικίνδυνους υποκριτές που φορούν τη μάσκα του καλού και αγαθού. Είναι οι λύκοι που είναι ντυμένοι με την προβιά του προβάτου, αλλά κάτω απ' αυτή κρύβεται ο αιμοβόρος και πάντα αχόρταγος λύκος.

ΔΙΚΑΣΤΡΟ Ετήσιος χορός κοπή πίτας

Στις 13-2-2010 πραγματοποιήθηκε στο «Κέντρο Αριών» στη Λαμία ο ετήσιος χορός των Δικαστριωτών με μεγάλη επιτυχία.

—Αξίζουν συχαρητήρια στους υπεύθυνους του Δ.Σ. Λαμίας για την οργάνωση και παρουσίαση της εκδήλωσης. Ένα μεγάλο ΕΥΓΕ στην Ολυμπία Τσώμου Γκαόλα (Δασκάλα) για την παρουσίαση των χορευτικών τμημάτων με παραδοσιακές στολές και χορούς του τόπου μας. Και του χρόνου.

Νοσταλγικές αναμνήσεις (Μάρτιος 1980)

Σπάνιος άνθρωπος με καλοσύνη ψυχής και ευαίσθητα συναισθήματα στη συμπεριφορά είναι ο γέροντας του Δημοτικού Τραγουδιού που αναθυμάται τα παλιά όπως:

Ήθελα νάμουν δέκα οχτώ χρονών κοντά στα εικοσιένα να στρίψω το μουστάκι μου, να φτιάξω τον καρέ μου. Να βγω στη ρούγα για γαμπρός στη γειτονιά σεργιάνι για να ξυπνώ τις όμορφες, ύπνος να μην τις πιάνει.

Ο ψυχικός ανασασμός ο γεμάτος ευγένεια και ήθος διαπερνά με το δικό του αφηγηματικό τρόπο τα μύχια της δικής του, αλλά και της δικής μας ψυχής. Συγκλονίζει διαχρονικά με τους λεπτούς διεισδυτικούς στοχασμούς και την αγάπη του κάθε ανθρώπινη καρδιά. Τα βιώματα και οι μνήμες του παρελθόντος συγκινούν με τα ωραιότατα κοινωνικά μηνύματα, τα οποία τόσο όμορφα διακονεί η τοπική παράδοση, φυλάττει ως ανεκτίμητο θησαυρό και τον μεταβιβάζει ως ιερή παρακαταθήκη στις νεότερες δικαστριώτικες γενιές αυτό που έχει θέσει ως σκοπό και στόχο ο Πολιτιστικός Σύλλογος.

Ν.Σ.

Μια φωτογραφία στο Λάπατο

Μια αναμνηστική φωτογραφία, στο Λάπατο, το 1957. Δικαστριώτες, που κατέβηκαν, από το Λεωφορείο Λαμίας-Φουρνάς. (Καθήμενοι, από αριστερά) Ειρήνη Λ. Παπαδοπούλου, Λάμπρος Δ. Χριστόπουλος, Λάμπρος Ν. Παπαδόπουλος, Κων/νος Η. Γιαννακάκης, Παναγιώτης Η. Μανώλης, Αμαλία Γ. Ποντίκα (με τον Κώστα), Λάμπρος Γ. Πιλάλης, Φωτεινή Λ. Παπαδοπούλου, Κων/νος Π. Λαΐτσας, Ξενοφών Δ. Αγγελόπουλος (Ορθιοι, από αριστερά) Βασίλειος Α. Αποστόλου, Δημήτριος Α. Αντωνής, Θεοδώρα Δ. Τελώνη, Ελένη Δ. Χριστοπούλου, Κων/νος Χ. Αρμακάς, Δημήτριος Γ. Κόρδας, Γεώργιος Λ. Ποντίκας, Ιωάννης Κ. Κατσαρής, Ιωάννης Δ. Τελώνης, Παναγιώτης Α. Λαΐτσας, Πέτρος Π. Λαΐτσας, Αλέξανδρος Ι. Γιαννακάκης, Κυρούλα Β. Αποστόλου, Λευκή Ι. Γιαννακάκη, Ελισάβετ Π. Λαΐτσα.

(Φωτογραφία Κ.Η.Γ.)